

W dolinie rzeki Łódki

Na ilustracji obok przedstawiony został fragment fotomapy Łodzi wykonanej na podstawie średnioformatowych zdjęć lotniczych pozyskanych 11 listopada 2012 roku przez MGGP Aero. Obiekty znajdujące się na tym obszarze wydają się nie korespondować ze sobą – mamy wrażenie, że ich rozlokowanie jest przypadkowe. Oko ludzkie jest szczególnie wyczulone na obecność w otaczającej nas rzeczywistości ostrych kształtów, krawędzi czy obiektów, których rozmieszczenie przestrzenne tworzy układ geometryczny (np. szachownicowy, liniowy, rzędowy).

Obszar, którego dotyczy fotointerpretacja, podzielony został na kilka części. W orientacji pomocna będzie sieć głównych ulic. Pierwszym z wyróżnionych obszarów jest fragment znajdujący się na północny wschód od ulicy Źródłowej. Tutaj naszą uwagę przykuwa kształt, który mimo braku jednego z wierzchołów, będzie przez większość odbiorców interpretowany jako gwiazda. Wiedząc, że zdjęcie wykonano w Łodzi, oraz posiadając przynajmniej podstawowe informacje o historii tego miasta, możemy wnioskować, że jest to gwiazda Dawida, a pomnik ten związany jest z historią łódzkich Żydów.

Na wschód od tego miejsca widoczne są alejki, pomiędzy którymi zasadzono drzewa, najprawdopodobniej różnego gatunku, o czym świadczy zróżnicowana barwa, wielkość korony, a także rzucany cień. Alejki wiodą do okrągłego obiektu – kopca, co sugeruje charakterystyczny kształt przypominający ślimaka (tworzy go ścieżka prowadząca na szczyt). Są to obiekty Parku Ocalałych upamiętniającego osoby, któ-

re przeszli przez istniejące w czasie II wojny światowej Ghetto Litzmannstadt.

Kolejnym istotnym elementem na fotomapie jest rozdzielająca opisany wcześniej park rzeka Łódka – wąska ciemna linia. Została ona sztucznie spiętrzona i dzięki temu powstał zbiornik wodny o ciemnognatowej barwie. Widoczny jest również jaz [A], którego lokalizacja pozwala określić bieg rzeki. Podążając w dół ciek, docieramy do miejsca, w którym kończy się koryto [B]. Odtąd ciek, podobnie jak wiele rzek w Łodzi, płynie podziemnym kanałem – w dalszej części fotomapy koryto nie jest widoczne.

Na wschód od rzeki Łódki, równoległe do niej, biegnie ścieżka, która łączy Park Ocalałych z Parkiem Helenów, przecinając ulicę Źródłową w miejscu widocznym dzięki kontrastującemu z asfaltowym tłem malowaniu nawierzchni jezdni (przejście dla pieszych).

Na wschód od ścieżki rozpoczyna się znacznej wielkości teren, stosunkowo jednolicie zagospodarowany. Od południa ogranicza go ulica Źródłowa, od północy zaś Park Ocalałych. Obszar ten porożcinany jest licznymi drózkami, widoczne są również altany – niewielkie w porównaniu z pozostałymi budynkami. Wysokość tych budowli można ocenić względnie, porównując ich cienie z rzucanymi przez inne, rozpoznawane przez nas na zdjęciu obiekty. Teren porasta niska i średnia roślinność, obecne są również nieliczne wysokie drzewa. Parcele mają widoczne granice, dzięki czemu możemy stwierdzić, że ich wielkość jest podobna. Wymienione cechy są charakterystyczne dla ogrodów działkowych.

Na północ od nich, w okolicy kopca, znajduje się biały obiekt, który „kładzie” się na zdjęciu w kierunku północno-wschodnim. Jest to przesunięcie radialne spowodowane odległością tego obiektu od środka zdjęcia (im wyższy obiekt oraz im większa jest jego odległość od środka rzutu zdjęcia, tym bardziej widoczne jest „kładzenie” się w kierunku na zewnątrz obrazu). Ten obiekt to konstrukcja wsporcza linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia – widoczne są nogi słupa o konstrukcji kratowej [C]. Spoglądając od tego miejsca w kierunku zachodnim, na przedłużeniu alejki, znajdziemy dwa podobne obiekty położone w niedużej odległości od siebie, a na południowy zachód od nich ogrodzony teren z prostokątnym budynkiem i charakterystyczną infrastrukturą [D]. Wskazany obszar to stacja elektroenergetyczna, na której widoczne są m.in. takie elementy, jak bramki liniowe czy transformatory.

Drugą wydzieloną część ilustracji stanowią białe obszary pomiędzy ulicami Smugową, Źródłową i Północną. Największą przestrzeń zajmuje tu wspomniany już Park Helenów, porożcinany alejkami i porośnięty licznymi drzewami. Widoczne są również podłużne stawy o ciemnognatowej barwie i gładkiej strukturze (w przeszłości przepływała tędy Łódka, dzisiaj nie ma z nimi połączenia). Kolejnym charakterystycznym elementem, na wschód od parku, jest obiekt przypominający stadion. W jego obrębie widoczne są kolorowe krzesła na trybunach [E]. Aby określić jego funkcję, musimy przyjrzeć się dokładnie detalom, które mogą pomóc

w określeniu uprawianej na nim dyscypliny. Obiekt jest znacznie wydłużony, a w jego wewnętrznej części, poza trawiastym pokryciem, znajduje się stała infrastruktura z widocznym zadaszeniem. Najistotniejszy jest tu jednak tor, w którego południowej części widoczne są promieniście rozchodzące się od środka granice płyt, a także delikatnie zarysowany cień, co świadczy o jego pochyleniu w tym miejscu. Dzięki tym cechom można wnioskować, że jest to tor kolarski. Obiekt istotnie należy do Klubu Sportowego *Spolem Łódź*, w którym poza kolarstwem torowym prowadzona jest m.in. sekcja łucznicza. Gdzie zatem mogą odbywać się treningi tej dyscypliny? W łucznictwie sportowym na torach otwartych kobiety strzelają z odległości 70, 60, 50 i 30 m, a mężczyźni z 90, 70, 50 i 30 m. Miejsce, na którym wspomniane odległości wydają się być zaznaczone na powierzchni, wskazane zostało literą [F].

Z otoczenia wyróżnia się także plac oznaczony literą [G]. Teren nie jest ani porośnięty roślinnością, ani pokryty jednolitym materiałem. Ma zróżnicowaną barwę, od ciemnoszarej (odsłonięte betonowe wylewki) po ceglaną (znaczne ilości pokruszonej cegły). Widoczne są tutaj granice, które wskazują miejsca, gdzie kiedyś stały budynki dawnej fabryki Biedermanna – funkcjonowała tu przedzalnia. Z nielicznych, zachowanych na tym terenie obiektów, uwagę zwraca budynek [H], który jak wiele innych w Łodzi pokryty jest materiałem o ciemnym, niemalże czarnym fototonie (papa). Historia tego miejsca jest bardzo ciekawa, szczególnie ta z ostatnich lat. Zainteresowanych nią odsyłam do internetu.

Ostatnią wydzieloną częścią prezentowanej fotomapy jest obszar między ulicami Wojska Polskiego, Smugową i Źródłową. Naszą uwagę w pierwszej kolejności przyciąga sporych rozmiarów plac pokryty asfaltem, na którym bardzo wyraźne są malowania nawierzchni [I]. W południo-

wej części pełni on funkcję parkingu samochodów osobowych, gdzie widoczne są pojedyncze zaparkowane pojazdy. W północnej części możemy dostrzec podłużne prostokątne obiekty [J] ustawione obok siebie – autobusy (ciemne punkty na nich to okna dachowe). W pobliżu znajdują się namalowane na

asfalcie stanowiska (perony), z których odjeżdżają autobusy [K], a tuż obok widoczne są wiaty przystankowe i budynki, w których mieszczą się najprawdopodobniej kasy biletowe czy bary szybkiej obsługi (spotykane przy tego typu obiektach). Jest to teren Dworca Północnego PKS, a w budynku poniżej

peronów znajduje się Wydział Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów Urzędu Miasta Łodzi. Nieliczne samochody na pobliskim parkingu, a także ich brak pod urzędem pozwalają wnioskować, że zdjęcia wykonano w dniu wolnym od pracy.

Sławomir Mleczo
MGGP Aero